

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (suuri jaosto)

18 päivänä tammikuuta 2022*

Ennakkoratkaisupyyntö – Unionin kansalaisuus – SEUT 20 ja SEUT 21 artikla –
Soveltamisala – Jäsenvaltion kansalaisuudesta luopuminen toisen jäsenvaltion kansalaisuuden
saamiseksi viimeksi mainitun valtion asianomaiselle antaman kansalaisuuden myöntämistä
koskevan vakuuttelun mukaisesti – Vakuuttelun peruuttaminen yleiseen järjestykseen tai
yleiseen turvallisuuteen liittyvistä syistä – Suhteellisuusperiaate – Kansalaisuudettomuus

Asiassa C-118/20,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyyntöstä, jonka
Verwaltungsgerichtshof (ylin hallintotuomioistuin, Itävalta) on esittänyt 13.2.2020 tekemällään
päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 3.3.2020, saadakseen ennakkoratkaisun
asiassa

JY

vastaan

Wiener Landesregierung,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (suuri jaosto),

toimien kokoonpanossa: presidentti K. Lenaerts, jaostojen puheenjohtajat A. Arabadjiev,
A. Prechal, K. Jürimäe, C. Lycourgos (esittelevä tuomari), S. Rodin ja I. Jarukaitis sekä tuomarit
F. Biltgen, P. G. Xuereb, N. Piçarra ja L. S. Rossi,

julkisasiamies: M. Szpunar,

kirjaaja: yksikönpäällikkö D. Dittert,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 1.3.2021 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- JY, edustajinaan G. Klammer ja E. Daigneault, Rechtsanwältin,
- Itävallan hallitus, asiamiehinään A. Posch, D. Hudsky, J. Schmoll ja E. Samoilova,
- Viron hallitus, asiamiehenään N. Grünberg,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

- Ranskan hallitus, asiamiehinään A.-L. Desjonquères, N. Vincent ja D. Dubois,
- Alankomaiden hallitus, asiamiehenään J. M. Hoogveld,
- Euroopan komissio, asiamiehinään S. Grünheid ja E. Montaguti,

kuultuaan julkisasiamiehen 1.7.2021 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,
on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee pääasiallisesti SEUT 20 artiklan tulkintaa.
- 2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat JY ja Wiener Landesregierung (Wienin osavaltion hallitus, Itävalta) ja jossa on kyse Wiener Landesregierungin päätöksestä peruuttaa Itävallan kansalaisuuden myöntämistä JY:lle koskeva vakuuttelu ja hylätä JY:n tämän kansalaisuuden saamiseksi esittämä hakemus.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Kansainvälinen oikeus

Yleissopimus kansalaisuudettomuuden vähentämisestä

- 3 Kansalaisuudettomuuden vähentämisestä tehdyn Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksen, joka tehtiin New Yorkissa 30.8.1961 ja joka tuli voimaan 13.12.1975 (jäljempänä kansalaisuudettomuuden vähentämisestä tehty yleissopimus), 7 artiklan 2 kappaleessa määrätään seuraavaa:

”Sopimusvaltion kansalainen, joka hakee vieraan valtion kansalaisuutta, ei menetä kansalaisuuttaan, ellei hän saa tämän toisen valtion kansalaisuutta tai ellei hän ole saanut vakuutusta siitä, että hän saa tämän toisen valtion kansalaisuuden.”

Eurooppalainen yleissopimus kansalaisuudesta

- 4 Kansalaisuudesta tehtyä eurooppalaista yleissopimusta, joka tehtiin 6.11.1997 Euroopan neuvoston yhteydessä ja joka tuli voimaan 1.3.2000, on sovellettu Itävallan tasavaltaan 1.3.2000 alkaen.

- 5 Kyseisen yleissopimuksen 4 artiklassa, jonka otsikko on ”Periaatteet”, määrätään seuraavaa:

”Kunkin sopimusvaltion kansalaisuutta koskevat määräykset perustuvat seuraaviin periaatteisiin:

- a) Jokaisella on oikeus kansalaisuuteen.
- b) Kansalaisuudettomuutta vältetään.

--”

- 6 Tämän yleissopimuksen 7 artiklassa, jonka otsikko on ”Kansalaisuuden menettäminen suoraan lain nojalla tai sopimusvaltion aloitteesta”, määrätään seuraavaa:

”1. Sopimusvaltio ei voi säätää valtiosisäisessä lainsäädännössään kansalaisuuden menettämisestä suoraan lain nojalla tai sopimusvaltion aloitteesta muutoin kuin seuraavissa tapauksissa:

- a) Henkilö saa vapaaehtoisesti jonkin toisen valtion kansalaisuuden.
- b) Henkilö on saanut sopimusvaltion kansalaisuuden toimimalla petollisesti, antamalla väärää tietoa tai salaamalla olennaisen seikan.

--

- d) Henkilö käyttäytyy tavalla, joka vakavasti vaarantaa sopimusvaltion elintärkeitä etuja.

--

3. Sopimusvaltio ei voi säätää valtiosisäisessä lainsäädännössään kansalaisuuden menettämisestä tämän artiklan 1 ja 2 kappaleen nojalla, jos henkilöstä tulisi sen seurauksena kansalaisuudeton, lukuun ottamatta tämän artiklan 1 kappaleen b kohdassa mainittuja tapauksia.”

- 7 Kyseisen yleissopimuksen 8 artiklan, jonka otsikko on ”Kansalaisuuden menettäminen yksilön aloitteesta”, 1 kappaleessa määrätään seuraavaa:

”Kukin sopimusvaltio sallii sen kansalaisuudesta vapautumisen sillä edellytyksellä, että kansalaisuudesta vapautuvasta henkilöstä ei tule tämän seurauksena kansalaisuudeton.”

- 8 Kansalaisuudesta tehdyn eurooppalaisen yleissopimuksen 15 artiklassa määrätään seuraavaa:

”Tämän yleissopimuksen määräykset eivät rajoita sopimusvaltion oikeutta määrittää valtiosisäisessä lainsäädännössään:

- a) säilyttävätkö vai menettävätkö sopimusvaltion kansalaiset, jotka saavat jonkin toisen valtion kansalaisuuden tai joilla on jonkin toisen valtion kansalaisuus, sopimusvaltion kansalaisuuden;
- b) edellyttääkö sopimusvaltion kansalaisuuden saaminen tai säilyttäminen toisen valtion kansalaisuudesta vapautumista tai sen menettämistä.”

- 9 Tämän yleissopimuksen 16 artiklan sanamuoto on seuraava:

”Sopimusvaltio ei aseta toisen valtion kansalaisuudesta vapautumista tai sen menettämistä sopimusvaltion kansalaisuuden saamisen tai säilyttämisen ehdoksi, jos tällainen vapautuminen tai menettäminen ei ole mahdollista tai jos sitä ei voida kohtuudella edellyttää.”

Unionin oikeus

10 SEUT 20 artiklassa määrätään seuraavaa:

”1. Otetaan käyttöön unionin kansalaisuus. Unionin kansalainen on jokainen, jolla on jonkin jäsenvaltion kansalaisuus. Unionin kansalaisuus täydentää mutta ei korvaa jäsenvaltion kansalaisuutta.

2. Unionin kansalaisella on perussopimuksissa määrätyt oikeudet ja velvollisuudet. Hänellä on muun muassa:

a) oikeus liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella;

– –”

Itävallan oikeus

11 Itävallan vuoden 1985 kansalaisuuslain (Staatsbürgerschaftsgesetz 1985; BGBl. 311/1985), sellaisena kuin sitä sovelletaan pääasian tosiseikkoihin (jäljempänä kansalaisuuslaki), 10 §:ssä säädetään seuraavaa:

”(1) Jollei tässä liittovaltion laissa muuta säädetä, kansalaisuus voidaan myöntää ulkomaalaiselle vain

– –

6. jos hänen aiempi menettelynsä takaa, että hän asennoituu myönteisesti tasavaltaan eikä muodosta vaaraa yleiselle järjestykselle tai turvallisuudelle taikka vaaranna muita [Roomassa 4.11.1950 allekirjoitetun ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn yleissopimuksen] 8 artiklan 2 kappaleessa mainittuja yleisiä etuja;

– –

(2) Ulkomaalaiselle ei voida myöntää kansalaisuutta,

– –

2. jos hänet on useammin kuin kerran lainvoimaisesti tuomittu vakavasta hallinnollisesta rikkomuksesta, joka on erityisen moitittava – –

– –

(3) Kansalaisuutta ei voida myöntää ulkomaalaiselle, joka on toisen valtion kansalainen, jos hän

1. ei toteuta tarvittavia toimia vapautuakseen toisen valtion kansalaisuudestaan, vaikka se on hänelle mahdollista ja sitä voidaan häneltä kohtuudella odottaa – –

– –”

12 Kansalaisuuslain 20 §:n 1–3 momentissa säädetään seuraavaa:

”(1) Kansalaisuuden myöntämisestä on ensin annettava vakuuttelu ulkomaalaiselle sitä varten, että hän osoittaa kahden vuoden kuluessa, että hänet on vapautettu aiemman kotimaansa kansalaisuudesta, jos

1. hän ei ole kansalaisuudeton;

2. – – ja

3. vakuuttelun avulla hän voi saada vapautuksen aiemman kotimaansa kansalaisuudesta tai vakuuttelu voi helpottaa tämän vapautuksen saamista.

(2) Vakuuttelu on peruutettava, jos ulkomaalainen ei enää täytä jotakin kansalaisuuden myöntämisedellytyksistä, edellä 10 §:n 1 momentin 7 kohtaa lukuun ottamatta.

(3) Kansalaisuus, jonka myöntämisestä on annettu vakuuttelu, on myönnettävä, kun

1. ulkomaalainen on vapautettu aiemman kotimaansa kansalaisuudesta tai

2. ulkomaalainen osoittaa, ettei hänen ollut mahdollista toteuttaa tarvittavia toimia vapautukseen aiemmasta kansalaisuudestaan tai ettei hänen voitu kohtuudella odottaa toteuttavan näitä toimia.”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

13 JY, joka oli tuolloin Viron kansalainen, haki 15.12.2008 päivätyllä kirjeellä Itävallan kansalaisuutta.

14 Niederösterreichische Landesregierung (Ala-Itävallan osavaltion hallitus, Itävalta) teki 11.3.2014 päätöksen, jolla JY:lle annettiin muun muassa kansalaisuuslain 20 §:n nojalla vakuuttelu Itävallan kansalaisuuden myöntämisestä siinä tapauksessa, että hän esittää kahden vuoden kuluessa selvityksen siitä, että hänet on vapautettu Viron tasavallan kansalaisuudestaan.

15 JY, jonka pääasiallinen asuinpaikka on nyttemmin Wien (Itävalta), esitti kahden vuoden määräajan kuluessa Viron tasavallan antaman todistuksen, jonka mukaan hänet on kyseisen jäsenvaltion hallituksen 27.8.2015 tekemällä päätöksellä vapautettu Viron kansalaisuudesta. JY on ollut Viron kansalaisuudestaan vapautumisesta lähtien kansalaisuudeton.

16 Wiener Landesregierung, joka oli tullut toimivaltaiseksi tutkimaan JY:n hakemuksen, teki 6.7.2017 päätöksen, jolla se peruutti Niederösterreichische Landesregierungin 11.3.2014 tekemän päätöksen kansalaisuuslain 20 §:n 2 momentin nojalla ja hylkäsi JY:n Itävallan kansalaisuuden saamista koskevan hakemuksen kansalaisuuslain 10 §:n 1 momentin 6 kohdan nojalla.

17 Wiener Landesregierung perusteli päätöstään sillä, että JY oli Itävallan kansalaisuuden myöntämisestä koskevan vakuuttelun antamisen jälkeen syyllistynyt kahteen vakavaan hallinnolliseen rikkomukseen, koska hänen ajoneuvoonsa ei ollut kiinnitetty katsastusmerkkiä ja koska hän oli kuljettanut moottoriajoneuvoa alkoholin vaikutuksen alaisena, ja että JY oli lisäksi syyllistynyt kahdeksaan hallinnolliseen rikkomukseen vuosina 2007–2013 eli ennen kyseisen

vakuuttelun antamista hänelle. Tämä hallintoviranomainen katsoi näin ollen, ettei JY enää täyttänyt kansalaisuuslain 10 §:n 1 momentin 6 kohdan mukaisia kansalaisuuden myöntämisedellytyksiä.

- 18 Verwaltungsgericht Wien (Wienin hallintotuomioistuin, Itävalta) hylkäsi JY:n kyseisestä päätöksestä tekemän valituksen 23.1.2018 antamallaan tuomiolla. Todettuaan ensin, että Itävallan kansalaisuuden myöntämistä koskeva vakuuttelu voidaan peruuttaa kansalaisuuslain 20 §:n 2 momentin nojalla – kuten nyt käsiteltävässä asiassa – myös siinä tapauksessa, että kansalaisuuden epäämisperuste ilmenee vasta sen jälkeen, kun on esitetty selvitys aiemmasta kansalaisuudesta vapautumisesta, tämä tuomioistuin korosti, että kahdesta vakavasta hallinnollisesta rikkomuksesta, joihin JY oli syyllistynyt, ensimmäinen oli omiaan vaarantamaan yleisen liikenneturvallisuuden suojelun ja toinen muiden tienkäyttäjien turvallisuuden. Kyseisen tuomioistuimen mukaan on niin, että kun näitä kahta vakavaa hallinnollista rikkomusta arvioitiin yhdessä vuosien 2007–2013 kahdeksan hallinnollisen rikkomuksen kanssa, kyseisen lain 10 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettua suotuisaa ennustetta ei ollut enää mahdollista antaa. JY:n pitkäaikainen oleskelu Itävallassa tai hänen ammatillinen ja henkilökohtainen integroitumisensa eivät olleet omiaan horjuttamaan tätä päätelmää.
- 19 Verwaltungsgericht Wien katsoi lisäksi, että pääasiassa kyseessä oleva päätös oli nämä rikkomukset huomioon ottaen oikeasuhteinen kansalaisuudettomuuden vähentämisestä tehdyn yleissopimuksen kannalta. Tämä tuomioistuin katsoi myös, ettei pääasia kuulunut unionin oikeuden soveltamisalaan.
- 20 JY teki kyseisestä tuomiosta Revision-valituksen Verwaltungsgerichtshofiin (ylin hallintotuomioistuin, Itävalta).
- 21 Tämä tuomioistuin selvittää, että Itävallan kansalaisuuslain perustana on muun muassa näkemys siitä, että useampia samanaikaisia kansalaisuuksia on mahdollisuuksien mukaan vältettävä. Lisäksi useissa ulkomaisissa oikeusjärjestyksissä ei kansalaisuudettomuuden välttämiseksi sallita sitä, että aiemmasta kansalaisuudesta vapaudutaan ensin. Niissä ei kuitenkaan edellytetä sitä, että toinen kansalaisuus (tässä tapauksessa Itävallan kansalaisuus) olisi saatava ensin, vaan niissä vaaditaan ainoastaan vakuuttelua kyseisen toisen kansalaisuuden myöntämisestä.
- 22 Kyseinen tuomioistuin toteaa, että kansalaisuuslain 20 §:n 1 momentissa tarkoitettu vakuuttelu on peruste oikeudelle kansalaisuuden saamiseen, mikä edellyttää ainoastaan sen osoittamista, että ulkomaan kansalaisuudesta on vapauduttu. Kyseisen lain 20 §:n 2 momentin mukaan tämä vakuuttelu on kuitenkin peruutettava, jos ulkomaalainen ei enää täytä jotakin myöntämisedellytystä.
- 23 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin korostaa, että – kun nyt käsiteltävässä asiassa otetaan huomioon hallinnolliset rikkomukset, joihin JY oli syyllistynyt sekä ennen Itävallan kansalaisuuden myöntämistä koskevan vakuuttelun antamista että sen antamisen jälkeen – kyseisen vakuuttelun peruuttamista koskevat edellytykset olivat Itävallan oikeuden mukaan täyttäneet kansalaisuuslain 20 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla, koska asianomainen ei enää täyttänyt yhtä Itävallan kansalaisuuden myöntämisedellytyksistä eli tämän lain 10 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettua edellytystä.

- 24 Esiin nousee kuitenkin kysymys siitä, kuuluuko JY:n tilanne luonteensa ja seuraustensa vuoksi unionin oikeuden soveltamisalaan ja oliko toimivaltaisen hallintoviranomaisen pääasiassa kyseessä olevaa päätöstä tehdessään noudatettava unionin oikeutta ja erityisesti siinä vahvistettua suhteellisuusperiaatetta.
- 25 Verwaltungsgericht Wienin tavoin myös ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on tässä yhteydessä sitä mieltä, ettei tällainen tilanne kuulu unionin oikeuden soveltamisalaan.
- 26 JY:llä ei nimittäin enää ollut unionin kansalaisen asemaa pääasiassa kyseessä olevan peruuttamispäätöksen tekemisajankohtana, ja tämä ajankohta oli ratkaiseva tutkittaessa sitä, oliko Verwaltungsgericht Wienin tuomio perusteltu. Näin ollen toisin kuin tilanteissa, joista oli kyse 2.3.2010 annetussa tuomiossa Rottmann (C-135/08, EU:C:2010:104) ja 12.3.2019 annetussa tuomiossa Tjebbes ym. (C-221/17, EU:C:2019:189), unionin kansalaisuuden menettäminen ei ollut tämän päätöksen välitön seuraus. JY oli sitä vastoin menettänyt hänelle ehdollisesti myönnetyn oikeuden saada takaisin unionin kansalaisuus, josta hän itse oli aiemmin jo luopunut, sen vuoksi, että Itävallan kansalaisuuden myöntämistä koskeva vakuuttelu oli peruutettu ja että hänen tätä kansalaisuutta koskeva hakemuksensa on hylätty.
- 27 Siinä tapauksessa, että JY:n tilanteen kaltainen tilanne kuitenkin kuuluisi unionin oikeuden soveltamisalaan, ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pohtii, onko toimivaltaitten kansallisten viranomaisten ja tuomioistuinten tutkittava unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaisesti sitä, onko asianomaisen kansalaisuuden myöntämistä koskevan vakuuttelun peruuttaminen, joka estää unionin kansalaisuuden saamisen takaisin, suhteellisuusperiaatteen mukainen unionin oikeuden näkökulmasta tarkasteltuna, kun otetaan huomioon asianomaisen henkilön tilanteelle tällaisesta päätöksestä aiheutuvat seuraukset. Kyseisen tuomioistuimen mukaan tässä tapauksessa olisi loogista vaatia tällaista oikeasuhteisuuden arvioimista, ja se pohtii nyt käsiteltävässä asiassa, onko tässä yhteydessä pelkästään sillä ratkaiseva merkitys, että JY on luopunut unionin kansalaisen asemastaan päättämällä itse hänellä Viroon olleen erityisen solidaarisuus- ja lojaliteettisuhteen sekä Viron kansalaisuussiteen perustana olevan oikeuksien ja velvollisuuksien vastavuoroisuuden (ks. vastaavasti tuomio 12.3.2019, Tjebbes ym., C-221/17, EU:C:2019:189, 33 kohta).
- 28 Tässä tilanteessa Verwaltungsgerichtshof päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Kuuluuko luonnollisen henkilön, joka, kuten Revision-menettelyn valittaja pääasian oikeudenkäynnissä, on luopunut ainoastaan unionin jäsenvaltion kansalaisuudestaan ja siten unionin kansalaisuudestaan saadakseen toisen jäsenvaltion kansalaisuuden hänen hakemansa kansalaisuuden myöntämistä koskevan vakuuttelun mukaisesti ja joka on myöhemmin menettänyt mahdollisuutensa saada takaisin unionin kansalaisuutensa, koska kyseinen vakuuttelu on peruutettu, tilanne luonteeltaan ja seuraustensa vuoksi unionin oikeuden soveltamisalaan siten, että kansalaisuuden myöntämistä koskevan vakuuttelun peruuttamisen osalta on noudatettava unionin oikeutta?

Jos ensimmäiseen kysymykseen vastataan myöntävästi:

- 2) Onko toimivaltaisten kansallisten viranomaisten, tarvittaessa kansalliset tuomioistuimet mukaan luettuina, jäsenvaltion kansalaisuuden myöntämistä koskevan vakuuttelun peruuttamis päätöksen yhteydessä tutkittava, onko vakuuttelun peruuttaminen, joka estää unionin kansalaisuuden takaisin saamisen, unionin oikeuden näkökulmasta tarkasteltuna suhteellisuusperiaatteen mukaista, kun otetaan huomioon kyseisen henkilön tilanteelle peruuttamisesta aiheutuvat seuraukset?”

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Ensimmäinen kysymys

- 29 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee ensimmäisellä kysymyksellään pääasiallisesti, kuuluuko sellaisen henkilön tilanne, jolla on ainoastaan yhden jäsenvaltion kansalaisuus ja joka saadakseen toisen jäsenvaltion kansalaisuuden hänen hakemansa kansalaisuuden myöntämistä koskevan kyseisen toisen jäsenvaltion viranomaisten vakuuttelun mukaisesti luopuu tästä kansalaisuudesta ja menettää tämän vuoksi unionin kansalaisen asemansa, luonteeltaan ja seuraustensa vuoksi unionin oikeuden soveltamisalaan silloin, kun tällainen vakuuttelu peruutetaan, minkä johdosta kyseinen henkilö ei voi saada takaisin unionin kansalaisen asemaa.
- 30 Aluksi on korostettava, että kansalaisuuslain 20 §:n 1 momentin mukaan ulkomaalaiselle, joka täyttää tässä säännöksessä säädetyt edellytykset, annetaan vakuuttelu siitä, että hänelle myönnetään Itävallan kansalaisuus, jos hän kahden vuoden kuluessa osoittaa, että hänet on vapautettu aiemman kotimaansa kansalaisuudesta. Tästä seuraa, että sen, että Itävallan kansalaisuus myönnetään ulkomaalaiselle kansalaistamismenettelyssä tällaisen vakuuttelun perusteella, edellytykseksi asetetaan se, että ulkomaalainen on menettänyt aiemman kansalaisuutensa.
- 31 Näin ollen ensimmäisessä vaiheessa se, että JY:n kaltainen henkilö, jolla on ainoastaan alkuperäjäsenvaltionsa kansalaisuus ja joka aloittaa kansalaistamismenettelyn saadakseen Itävallan kansalaisuuden, menettää – ainakin väliaikaisesti – unionin kansalaisen asemansa, johtuu suoraan siitä, että alkuperäjäsenvaltion hallitus on tämän henkilön pyynnöstä vapauttanut hänet kyseisen jäsenvaltion kansalaisuudesta.
- 32 Vasta toisessa vaiheessa Itävallan toimivaltaisten viranomaisten päätös peruuttaa vakuuttelu Itävallan kansalaisuuden myöntämisestä johtaa siihen, että tällainen henkilö menettää unionin kansalaisen asemansa lopullisesti.
- 33 Näin ollen ajankohtana, joka ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan on otettava huomioon tutkittaessa sen käsiteltäväksi saatetun valituksen perusteltavuutta, eli Itävallan kansalaisuuden myöntämistä koskevan vakuuttelun peruuttamis päätöksen tekoajankohtana JY oli jo kansalaisuudeton ja menettänyt siksi unionin kansalaisen asemansa.
- 34 Kyseinen tuomioistuin ja Itävallan hallitus päättelevät tästä, ettei pääasiassa kyseessä oleva tilanne kuulu unionin oikeuden soveltamisalaan, ja täsmentävät tässä yhteydessä, että kyseinen tilanne eroaa tilanteista, jotka johtivat 2.3.2010 annettuun tuomioon Rottmann (C-135/08, EU:C:2010:104) ja 12.3.2019 annettuun tuomioon Tjebbes ym. (C-221/17, EU:C:2019:189).

- 35 On kuitenkin todettava ensinnäkin, että vaikka unionin kansalaisen aseman menettäminen johtuu JY:n tilanteen kaltaisessa tilanteessa siitä, että tämän henkilön alkuperäjäsenvaltio on hänen hakemuksestaan vapauttanut hänet sen kansalaisuudesta, tämä hakemus on tehty sen kansalaistamismenettelyn yhteydessä, jonka tarkoituksena on Itävallan kansalaisuuden saaminen, ja se on seurausta siitä, että kyseinen henkilö on hänelle Itävallan kansalaisuuden myöntämisestä annettu vakuuttelu huomioon ottaen noudattanut sekä kansalaisuuslakiin että tätä vakuuttelua koskevaan päätökseen sisältyviä vaatimuksia.
- 36 Näin ollen ei voida katsoa, että JY:n kaltainen henkilö olisi luopunut vapaaehtoisesti unionin kansalaisen asemastaan. Sen jälkeen, kun henkilö on saanut vastaanottavalta jäsenvaltiolta vakuuttelun siitä, että hänelle myönnetään sen kansalaisuus, jäsenvaltion, jonka kansalainen henkilö on, kansalaisuudesta vapauttamista koskevalla hakemuksella pyritään päin vastoin siihen, että tämä henkilö kykenee täyttämään kyseisen kansalaisuuden saamista koskevan edellytyksen ja – sen jälkeen, kun kansalaisuus on saatu – säilyttämään unionin kansalaisen aseman ja siihen liittyvät oikeudet.
- 37 Toiseksi on muistutettava, että yhtäältä kansalaisuuden saamista ja menettämistä koskevien ehtojen määrittely kuuluu kansainvälisen oikeuden mukaan kunkin jäsenvaltion toimivaltaan ja että toisaalta unionin oikeuden soveltamisalaan kuuluvissa tilanteissa kyseessä olevien kansallisten sääntöjen on oltava unionin oikeuden mukaisia (tuomio 14.12.2021, V.M.A., C-490/20, EU:C:2021:1008, 38 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 38 Lisäksi SEUT 20 artiklan 1 kohdan mukaan jokaisella, jolla on jonkin jäsenvaltion kansalaisuus, on unionin kansalaisen asema, jonka tarkoituksena on vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan olla jäsenvaltioiden kansalaisten perustavanlaatuinen asema (tuomio 15.7.2021, A (Julkinen terveydenhuolto), C-535/19, EU:C:2021:595, 41 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 39 Kun vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset peruuttavat kansalaistamismenettelyssä tämän valtion kansalaisuuden myöntämistä koskevan vakuuttelun, asianomainen henkilö, joka oli yhden ainoan muun jäsenvaltion kansalainen ja joka on luopunut alkuperäisestä kansalaisuudestaan noudattaakseen tähän menettelyyn liittyviä vaatimuksia, on tilanteessa, jossa hänen on mahdotonta jatkaa unionin kansalaisen asemastaan johtuvien oikeuksien käyttämistä.
- 40 Näin ollen tällainen menettely kokonaisuudessaan – vaikka siihen liittyy jonkin muun jäsenvaltion kuin sen, jonka kansalaisuutta on haettu, tekemä hallinnollinen päätös – vaikuttaa SEUT 20 artiklassa jäsenvaltioiden kansalaisille annettuun asemaan, koska se voi johtaa siihen, että JY:n kaltaisessa tilanteessa olevalta henkilöltä viedään kaikki tähän asemaan liittyvät oikeudet, vaikka kyseisellä henkilöllä oli jonkin jäsenvaltion kansalaisuus ja siten unionin kansalaisen asema kansalaistamismenettelyn alkaessa.
- 41 Kolmanneksi on kiistatonta, että JY on Viron kansalaisena käyttänyt SEUT 21 artiklan 1 kohdan mukaista liikkumis- ja oleskeluvapauttaan asettautumalla Itävaltaan, jossa hän on asunut jo useita vuosia.
- 42 Unionin tuomioistuin on jo katsonut, että unionin kansalaiselle SEUT 21 artiklan 1 kohdassa annetuilla oikeuksilla pyritään erityisesti edistämään asianomaisen unionin kansalaisen asteittaista kotoutumista vastaanottavan jäsenvaltion yhteiskuntaan (ks. tuomio 14.11.2017, Lounes, C-165/16, EU:C:2017:862, 56 kohta).

- 43 Tässä EUT-sopimuksen määräyksessä edistetty asteittaisen kotoutumisen logiikka edellyttää näin ollen, että unionin kansalaisuutta koskevien perussopimusten määräysten soveltamisalaan kuuluu sellaisen unionin kansalaisen tilanne, joka on saanut oikeuksia kyseisen määräyksen nojalla sen vuoksi, että hän on käyttänyt liikkumisvapauttaan unionissa, ja jota uhkaa paitsi näiden oikeuksien myös unionin kansalaisen aseman menettäminen, vaikka hän on pyrkinyt vastaanottavassa jäsenvaltiossa kansalaistamisen kautta entistä tiiviimmin kotoutumaan sen yhteiskuntaan.
- 44 Edellä esitetyn perusteella ensimmäiseen kysymykseen on vastattava, että sellaisen henkilön tilanne, jolla on ainoastaan yhden jäsenvaltion kansalaisuus ja joka saadakseen toisen jäsenvaltion kansalaisuuden hänen hakemansa kansalaisuuden myöntämistä koskevan kyseisen toisen jäsenvaltion viranomaisten vakuuttelun mukaisesti luopuu tästä kansalaisuudesta ja menettää tämän vuoksi unionin kansalaisen asemansa, kuuluu luonteeltaan ja seuraustensa vuoksi unionin oikeuden soveltamisalaan silloin, kun tällainen vakuuttelu peruutetaan, minkä johdosta kyseinen henkilö ei voi saada takaisin unionin kansalaisen asemaa.

Toinen kysymys

- 45 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee toisella kysymyksellään pääasiallisesti, onko SEUT 20 artiklaa tulkittava siten, että vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisten kansallisten viranomaisten ja tarvittaessa kansallisten tuomioistuinten on tutkittava, onko päätös peruuttaa kyseisen jäsenvaltion kansalaisuuden myöntämistä koskeva vakuuttelu – minkä johdosta asianomainen henkilö menettää lopullisesti unionin kansalaisen aseman – suhteellisuusperiaatteen mukainen, kun otetaan huomioon kyseisen henkilön tilanteelle siitä aiheutuvat seuraukset.
- 46 Kuten tämän tuomion 38 kohdassa muistutettiin, SEUT 20 artiklan 1 kohdassa jokaiselle, jolla on jonkin jäsenvaltion kansalaisuus, myönnetyn unionin kansalaisen aseman tarkoituksena on olla jäsenvaltioiden kansalaisten perustavanlaatuinen asema. SEUT 20 artiklan 2 kohdan a alakohdassa määrätään tässä yhteydessä, että unionin kansalaisilla on perussopimuksissa määrätyt oikeudet ja velvollisuudet ja että heillä on muun muassa oikeus liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella.
- 47 Kun jäsenvaltio siinä vireille pannun kansalaistamismenettelyn yhteydessä edellyttää sen toimivallan nojalla, joka sillä on kansalaisuuden saamista ja menettämistä koskevien edellytysten määrittelemisessä, että unionin kansalainen luopuu alkuperäjäsenvaltionsa kansalaisuudesta, tämän unionin kansalaisen SEUT 20 artiklaan perustuvien oikeuksien käyttäminen ja tehokas vaikutus edellyttävät sitä, ettei hän missään vaiheessa joudu vaaraan menettää unionin kansalaisen perustavanlaatuinen asemansa pelkästään kyseisen menettelyn soveltamisen vuoksi.
- 48 Tämän aseman väliaikainenkin menettäminen merkitsee nimittäin sitä, että asianomaiselta henkilöltä evätään määrittämättömäksi ajaksi mahdollisuus nauttia kaikista oikeuksista, joita hänellä kyseisen aseman perusteella on.
- 49 Tässä yhteydessä on muistutettava, että unionin oikeuteen perustuvia periaatteita, jotka koskevat jäsenvaltioiden toimivaltaa kansalaisuusasioissa sekä niiden velvollisuutta käyttää tätä toimivaltaa unionin oikeutta noudattaen, sovelletaan sekä vastaanottavaan jäsenvaltioon että jäsenvaltioon, jonka kansalainen henkilö alun perin oli (ks. vastaavasti tuomio 2.3.2010, Rottmann, C-135/08, EU:C:2010:104, 62 kohta).

- 50 Tästä seuraa, että silloin kun jäsenvaltion kansalainen pyytää, että hänet vapautetaan kansalaisuudestaan, jotta hän voi saada toisen jäsenvaltion kansalaisuuden säilyttäen samalla unionin kansalaisen asemansa, alkuperäjäsenvaltion ei pitäisi tehdä lopullista päätöstä kansalaisuuden menettämisestä tämän toisen jäsenvaltion antaman sellaisen vakuuttelun perusteella, jonka mukaan asianomaiselle henkilölle myönnetään tämän toisen jäsenvaltion kansalaisuus, varmistumatta siitä, että kyseinen päätös tulee voimaan vasta sen jälkeen, kun uusi kansallisuus on tosiasiallisesti saatu.
- 51 On kuitenkin niin, että tilanteessa, jossa unionin kansalaisen asema on jo väliaikaisesti menetetty sen vuoksi, että kansalaistamismenettelyn yhteydessä alkuperäjäsenvaltio on vapauttanut asianomaisen henkilön tämän kansalaisuudesta ennen kuin hän on tosiasiallisesti saanut vastaanottavan jäsenvaltion kansalaisuuden, velvollisuus varmistaa SEUT 20 artiklan tehokas vaikutus koskee ennen kaikkea jälkimmäistä jäsenvaltiota. Tämä velvoite on olemassa erityisesti silloin, kun kyseinen jäsenvaltio päättää peruuttaa kyseiselle henkilölle aiemmin antamansa kansalaisuuden myöntämistä koskevan vakuuttelun, sillä tästä päätöksestä voi seurata se, että unionin kansalaisen aseman menettämisestä tulee lopullinen. Tällainen päätös voidaan siksi tehdä ainoastaan legitimeistä syistä ja suhteellisuusperiaatetta noudattaen.
- 52 Unionin tuomioistuin on tässä yhteydessä pitänyt jo legitimiinä sitä, että jäsenvaltio haluaa suojella sen ja sen kansalaisten välistä erityistä solidaarisuus- ja lojaliteettisuhdetta sekä kansalaisuussiteen perustana olevaa oikeuksien ja velvollisuuksien vastavuoroisuutta (tuomio 2.3.2010, Rottmann, C-135/08, EU:C:2010:104, 51 kohta ja tuomio 12.3.2019, Tjebbes ym., C-221/17, EU:C:2019:189, 33 kohta).
- 53 Kuten Itävallan hallitus on nyt käsiteltävässä asiassa todennut ja kuten kansalaisuuslain 10 §:n 3 momentista ilmenee, kyseisen lain tavoitteena on muun muassa estää se, että samalla henkilöllä olisi useita kansalaisuuksia. Tämän lain 20 §:n 1 momentti kuuluu säännöksiin, joilla pyritään nimenomaan tämän tavoitteen saavuttamiseen.
- 54 Tässä yhteydessä on todettava yhtäältä, että Itävallan tasavallan kaltainen jäsenvaltio voi legitimiin katsoa käyttäessään toimivaltaansa määrittellä kansalaisuutensa saamisen ja menettämisen ehdot, että siitä, että henkilöllä on useita kansalaisuuksia, aiheutuvia epätoivottuja vaikutuksia on syytä välttää.
- 55 Tämän tavoitteen periaatteellista legitimiyyttä tukee kansalaisuudesta tehdyn eurooppalaisen yleissopimuksen 15 artiklan b alakohta, jonka mukaan kyseisen yleissopimuksen määräykset eivät rajoita sopimusvaltion oikeutta määrittää valtiosisäisessä lainsäädännössään, edellyttäkö sopimusvaltion kansalaisuuden saaminen tai säilyttäminen toisen valtion kansalaisuudesta vapautumista tai sen menettämistä. Kuten julkisasiamies ratkaisuehdotuksensa 92 kohdassa pääasiallisesti totesi, tätä legitimitteettiä tukee kansalaisuudettomuuden vähentämisestä tehdyn yleissopimuksen 7 artiklan 2 kappale, jonka mukaan sopimusvaltion kansalainen, joka hakee vieraan valtion kansalaisuutta, ei menetä kansalaisuuttaan, ellei hän saa tämän toisen valtion kansalaisuutta tai ellei hän ole saanut vakuutusta siitä, että hän saa toisen tämän valtion kansalaisuuden.
- 56 Toisaalta kansalaisuuslain 20 §:n 2 momentissa säädetään Itävallan kansalaisuuden myöntämistä koskevan vakuuttelun peruuttamisesta silloin, kun asianomainen henkilö ei enää täytä jotakin kansalaisuuden myöntämisedellytystä. Näihin edellytyksiin kuuluu kyseisen lain 10 §:n 1 momentin 6 kohdassa säädetty edellytys, jonka mukaan asianomaisen henkilön aiemman menettelyn on taattava se, että hän asennoituu myönteisesti Itävallan tasavaltaan eikä muodosta

vaaraa yleiselle järjestykselle tai turvallisuudelle taikka vaaranna muita ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn yleissopimuksen 8 artiklan 2 kappaleessa mainittuja yleisiä etuja.

- 57 Päätös peruuttaa vakuuttelu kansalaisuuden myöntämisestä sillä perusteella, että asianomainen henkilö ei asennoidu myönteisesti jäsenvaltioon, jonka kansalaisuuden hän toivoo saavansa, ja että hänen menettelynsä voi muodostaa uhan kyseisen jäsenvaltion yleiselle järjestykselle ja turvallisuudelle, perustuu yleisen edun mukaiseen syyhyn (ks. analogisesti tuomio 2.3.2010, Rottmann, C-135/08, EU:C:2010:104, 51 kohta).
- 58 Kun otetaan huomioon merkitys, joka primaarioikeudessa annetaan unionin kansalaisen asemalle, joka on – kuten tämän tuomion 38 ja 46 kohdassa muistutettiin – jäsenvaltioiden kansalaisten perustavanlaatuisen aseman, toimivaltaisten kansallisten viranomaisten ja kansallisten tuomioistuinten on kuitenkin tutkittava, onko päätös, jolla kansalaisuuden myöntämistä koskevan vakuuttelu peruutetaan, silloin, kun se aiheuttaa unionin kansalaisen aseman ja siitä johtuvien oikeuksien menettämisen, suhteellisuusperiaatteen mukainen niiden seurausten osalta, jotka siitä aiheutuvat kyseessä olevan henkilön ja mahdollisesti hänen perheenjäsentensä tilanteelle unionin oikeuden kannalta (ks. analogisesti tuomio 2.3.2010, Rottmann, C-135/08, EU:C:2010:104, 55 ja 56 kohta ja tuomio 12.3.2019, Tjebbes ym., C-221/17, EU:C:2019:189, 40 kohta).
- 59 Unionin oikeudessa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen noudattamisen tutkinta edellyttää asianomaisen henkilön yksilöllisen tilanteen ja tarvittaessa hänen perheensä tilanteen arvioimista sen selvittämiseksi, onko päätöksellä, jolla kansalaisuuden myöntämistä koskevan vakuuttelu on peruutettu, silloin, kun se aiheuttaa unionin kansalaisen aseman menettämisen, sellaisia seurauksia, jotka vaikuttaisivat kansallisen lainsäätäjän tavoittelemaan päämäärään nähden suhteettomasti henkilön perhe- ja työelämän normaaliin kehitykseen unionin oikeuden kannalta. Tällaiset seuraukset eivät saa olla vain hypoteettisia tai potentiaalisia (ks. analogisesti tuomio 12.3.2019, Tjebbes ym., C-221/17, EU:C:2019:189, 44 kohta).
- 60 Tältä osin on tutkittava erityisesti, onko tämä päätös perusteltu suhteessa sen rikkomisen vakavuuteen, johon asianomainen henkilö on syyllistynyt, ja hänen mahdollisuuteensa saada takaisin alkuperäinen kansalaisuus (ks. analogisesti tuomio 2.3.2010, Rottmann, C-135/08, EU:C:2010:104, 56 kohta).
- 61 Tällaisen oikeasuhteisuutta koskevan tutkimuksen yhteydessä on kansallisten toimivaltaisten viranomaisten ja tarvittaessa kansallisten tuomioistuinten asiana varmistua siitä, että tällainen päätös on Euroopan unionin perusoikeuskirjassa, jonka noudattamisen unionin tuomioistuin varmistaa, taattujen perusoikeuksien ja aivan erityisesti perhe-elämän kunnioittamista koskevan oikeuden mukainen, sellaisena kuin se vahvistetaan perusoikeuskirjan 7 artiklassa, jota on tarvittaessa tulkittava yhdessä perusoikeuskirjan 24 artiklan 2 kohdassa tunnustetun, lapsen edun huomioon ottamista koskevan velvollisuuden kanssa (ks. analogisesti tuomio 12.3.2019, Tjebbes ym., C-221/17, EU:C:2019:189, 45 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 62 Ensinnäkin JY:n mahdollisuudesta saada takaisin Viron kansalaisuus on todettava, että ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on nyt käsiteltävässä asiassa otettava huomioon se, että niiden tietojen mukaan, jotka Viron hallitus on istunnossa antanut, Viron lainsäädännössä edellytetään, että henkilön, joka on vapautettu Viron tasavallan kansalaisuudesta, on muun muassa asuttava kyseisessä jäsenvaltiossa kahdeksan vuotta, jotta hän voi saada takaisin Viron kansalaisuuden.

- 63 On kuitenkin korostettava, ettei jäsenvaltiota voida estää peruuttamasta kansalaisuutensa myöntämistä koskevaa vakuutusta pelkästään sillä perusteella, että asianomaisen henkilön, joka ei enää täytä tämän kansalaisuuden myöntämisedellytyksiä, on hyvin vaikea saada takaisin alkuperäjäsenvaltionsa kansalaisuutta (ks. analogisesti tuomio 2.3.2010, Rottmann, C-135/08, EU:C:2010:104, 57 kohta).
- 64 Toiseksi niiden rikkomusten vakavuudesta, joihin JY on syyllistynyt, on todettava ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenevän, että JY:tä on moitittu siitä, että hän on sen jälkeen, kun hänelle oli annettu vakuuttelu siitä, että hänelle myönnettäisiin Itävallan kansalaisuus, syyllistynyt kahteen vakavaan hallinnolliseen rikkomukseen, joista ensimmäisessä oli kyse siitä, että hänen ajoneuvoonsa ei ollut kiinnitetty katsastusmerkkiä, ja toisessa siitä, että hän oli kuljettanut moottoriajoneuvoa alkoholin vaikutuksen alaisena, ja että hän oli lisäksi syyllistynyt kahdeksaan hallinnolliseen rikkomukseen vuosina 2007–2013 eli ennen kyseisen vakuuttelun antamista hänelle.
- 65 Kahdeksasta hallinnollisesta rikkomuksesta on yhtäältä todettava, että ne olivat tiedossa kyseisen vakuuttelun antamisajankohtana ja että ne eivät olleet esteenä sen antamiselle. Näitä rikkomuksia ei siksi voida ottaa enää huomioon kyseisen vakuuttelun peruuttamista koskevan päätöksen perustelemiseksi.
- 66 Kahdesta hallinnollisesta rikkomuksesta, joihin JY syyllistyi sen jälkeen, kun hänelle oli annettu Itävallan kansalaisuuden myöntämistä koskeva vakuuttelu, on toisaalta todettava Verwaltungsgericht Wienin katsoen, että niistä ensimmäisellä ”vaarannettiin yleisen liikenneturvallisuuden suojeleminen” ja jälkimmäisellä ”vaarannettiin erityisesti muiden tienkäyttäjien turvallisuus”. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan tämä jälkimmäinen rikkomus merkitsee ”tieliikenteen järjestyksen ja turvallisuuden takaamiseksi annettujen suojelemissääntöjen vakavaa rikkomista”, ja ”pelkästään sillä voidaan osoittaa, että kansalaisuuslain 10 §:n 1 momentin 6 kohdassa säädetyt kansalaisuuden myöntämistä koskevat edellytykset eivät täyty – – ilman, että päihtymyksen asteella olisi ratkaisevaa merkitystä”.
- 67 Itävallan hallitus on todennut kirjallisissa huomautuksissaan, että Verwaltungsgerichtshofin vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan kansalaisuuslain 20 §:n 2 momentissa, luettuna yhdessä kyseisen lain 10 §:n 1 momentin 6 kohdan kanssa, tarkoitettussa menettelyssä on otettava huomioon kansalaisuutta hakevan henkilön käyttäytyminen kokonaisuudessaan ja erityisesti hänen tekemänsä rikokset. Ratkaisevaa on, onko kyse sellaisista lain rikkomuksista, jotka oikeuttavat päättelemään, ettei kyseinen hakija noudata myöskään tulevaisuudessa olennaisia säännöksiä, joita on annettu henkeen, terveyteen, turvallisuuteen sekä yleiseen järjestykseen tai muihin Euroopan ihmisoikeussopimuksen 8 artiklan 2 kappaleessa mainittuihin oikeudellisiin intresseihin kohdistuvilta vaaroilta suojelemiseksi.
- 68 Tässä yhteydessä on muistutettava, että käsitteitä ”yleinen järjestys” ja ”yleinen turvallisuus” on tulkittava suppeasti, jos niihin vedotaan perusteena jäsenvaltioiden kansalaisille SEUT 20 artiklassa myönnetyn unionin kansalaisen aseman menettämiseksi, eivätkä jäsenvaltiot voi yksipuolisesti määrittellä niiden ulottuvuutta ilman unionin toimielinten valvontaa (ks. analogisesti tuomio 13.9.2016, Rendón Marín, C-165/14, EU:C:2016:675, 82 kohta).
- 69 Unionin tuomioistuin on siten katsonut, että käsite ”yleinen järjestys” edellyttää joka tapauksessa, että kyse on – paitsi yhteiskuntajärjestyksen häiriintymisestä, jota kaikki lain rikkominen merkitsee – yhteiskunnan perustavanlaatuisen etuun vaikuttavasta todellisesta, välittömästä ja riittävän vakavasta uhasta. Siltä osin kuin kyse on käsitteestä ”yleinen turvallisuus”, unionin

tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ilmenee, että tämän käsitteen piiriin kuuluvat jäsenvaltion sisäinen turvallisuus ja ulkoinen turvallisuus ja että näin ollen valtion elinten tai sen julkisten peruspalvelujen toimintaan tai väestön eloonjäämiseen kohdistuva uhka, ulkosuhteiden tai kansojen rauhanomaisen rinnakkaiselon vakavan häiriintymisen vaara tai sotilaallisiin etuihin kohdistuva uhka voivat vaikuttaa yleiseen turvallisuuteen (tuomio 13.9.2016, Rendón Marín, C-165/14, EU:C:2016:675, 83 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

- 70 Nyt käsiteltävässä asiassa on todettava, että kun otetaan huomioon kahden tämän tuomion 66 kohdassa mainitun hallinnollisen rikkomuksen luonne ja vakavuus sekä vaatimus siitä, että käsitteitä ”yleinen järjestys” ja ”yleinen turvallisuus” on tulkittava suppeasti, on ilmeistä, ettei JY muodosta yhteiskunnan perustavanlaatuisen etuun tai Itävallan tasavallan yleiseen turvallisuuteen kohdistuvaa todellista, välitöntä ja riittävän vakavaa uhkaa. On totta, että näissä rikkomuksissa on kyse tieliikennelain säännösten rikkomisesta, jolla vaarannetaan liikenneturvallisuutta. Sekä JY:n esittämistä kirjallisista huomautuksista että Itävallan hallituksen unionin tuomioistuimen istunnossa esittämään kysymykseen antamasta vastauksesta ilmenee kuitenkin, että nämä kaksi hallinnollista rikkomusta, joista on sitä paitsi säädetty seuraamukseksi suhteellisen pienet eli 112 euron ja 300 euron suuruiset sakot, eivät olleet omiaan johtamaan siihen, että JY:n ajokortti olisi peruutettu ja että häntä olisi siten kielletty kuljettamasta moottoriajoneuvoa yleisellä tiellä.
- 71 Tieliikennelainsäädännön rikkomusten, joista voidaan määrätä seuraamukseksi vain hallinnollisia sakkoja, ei voida katsoa olevan omiaan osoittamaan, että näistä rikkomisista vastuussa oleva henkilö olisi uhka yleiselle järjestykselle ja turvallisuudelle, mikä voisi oikeuttaa sen, että hän menettäisi lopullisesti unionin kansalaisen asemansa. Näin on sitäkin suuremmalla syyllä, koska näistä rikkomuksista on nyt käsiteltävässä asiassa säädetty seuraamukseksi vähäisiä hallinnollisia sakkoja ja koska JY:ltä ei niiden takia ole viety oikeutta jatkaa moottoriajoneuvon kuljettamista yleisellä tiellä.
- 72 On vielä lisättävä, että siinä tapauksessa, että ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaisi, että asianomaiselle henkilölle on jo myönnetty Itävallan kansalaisuus kyseisen kansalaisuuden myöntämistä koskevan vakuuttelun mukaisesti, tällaiset rikokset itsessään eivät voi johtaa kansalaistamista koskevan päätöksen purkamiseen.
- 73 Kun otetaan huomioon ne merkittävät seuraukset JY:n tilanteelle – etenkin hänen perhe- ja työelämänsä normaalin kehityksen kannalta –, joita seuraa Itävallan kansalaisuuden myöntämistä koskevan vakuuttelun peruuttamispäätöksestä, jonka johdosta unionin kansalaisuus menetetään lopullisesti, kyseinen päätös ei ole oikeassa suhteessa niiden rikkomusten vakavuuteen, joihin JY on syylistynyt.
- 74 Edellä esitetyn perusteella toiseen kysymykseen on vastattava, että SEUT 20 artiklaa on tulkittava siten, että vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisten kansallisten viranomaisten ja tarvittaessa kansallisten tuomioistuinten on tutkittava, onko päätös peruuttaa kyseisen jäsenvaltion kansalaisuuden myöntämistä koskeva vakuuttelu – minkä johdosta asianomainen henkilö menettäisi lopullisesti unionin kansalaisen aseman – suhteellisuusperiaatteen mukainen, kun otetaan huomioon kyseisen henkilön tilanteelle siitä aiheutuvat seuraukset. Tämä vaatimus suhteellisuusperiaatteen mukaisuudesta ei täyty silloin, kun tällaista päätöstä perusteellaan tieliikennelain hallinnollisilla rikkomuksilla, joista sovellettavassa kansallisessa lainsäädännössä on säädetty vain rahamääräinen seuraamus.

Oikeudenkäyntikulut

- 75 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (suuri jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

- 1) Sellaisen henkilön tilanne, jolla on ainoastaan yhden jäsenvaltion kansalaisuus ja joka saadakseen toisen jäsenvaltion kansalaisuuden hänen hakemansa kansalaisuuden myöntämistä koskevan kyseisen toisen jäsenvaltion viranomaisten vakuuttelun mukaisesti luopuu tästä kansalaisuudesta ja menettää tämän vuoksi unionin kansalaisen asemansa, kuuluu luonteeltaan ja seuraustensa vuoksi unionin oikeuden soveltamisalaan silloin, kun tällainen vakuuttelu peruutetaan, minkä johdosta kyseinen henkilö ei voi saada takaisin unionin kansalaisen asemaa.**
- 2) SEUT 20 artiklaa on tulkittava siten, että vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisten kansallisten viranomaisten ja tarvittaessa kansallisten tuomioistuinten on tutkittava, onko päätös peruuttaa kyseisen jäsenvaltion kansalaisuuden myöntämistä koskeva vakuuttelu – minkä johdosta asianomainen henkilö menettää lopullisesti unionin kansalaisen aseman – suhteellisuusperiaatteen mukainen, kun otetaan huomioon kyseisen henkilön tilanteelle siitä aiheutuvat seuraukset. Tämä vaatimus suhteellisuusperiaatteen mukaisuudesta ei täyty silloin, kun tällaista päätöstä perusteellaan tieliikennelain hallinnollisilla rikkomuksilla, joista sovellettavassa kansallisessa lainsäädännössä on säädetty vain rahamääräinen seuraamus.**

Allekirjoitukset